

ВИСНОВОК

про наукову повизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

на тему: «Комунікації в проектно-орієнтованих організаціях з використанням віртуальних команд», здобувача ступеня доктора філософії Концевого Владислава Вячеславовича з галузі знань 12 «Інформаційні технології» за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки»

1. Актуальність теми дисертаційної роботи Концевого Владислава Вячеславовича пов'язана з дослідженням питань управління комунікаціями в проектно орієнтованих організаціях з використанням віртуальних команд.

У сучасних умовах глобалізації, інтенсивного розвитку цифрових технологій та зростання потреби в адаптивності управлінських рішень, проектно орієнтовані організації дедалі частіше інтегрують у свою діяльність віртуальні команди. Такий підхід дозволяє формувати міждисциплінарні колективи, раціонально використовувати ресурси та підвищувати ефективність управління проектами. Водночас, незважаючи на численні переваги, функціонування віртуальних команд супроводжується рядом труднощів, серед яких ключове місце посідають проблеми комунікаційного характеру. Зокрема, до основних викликів належать затримки в передачі інформації, недостатнє розуміння між учасниками, бар'єри у взаємодії, що негативно впливають на результативність проектної діяльності.

Попри помітний прогрес у дослідженнях і розвитку прикладних рішень у сфері підтримки комунікацій у віртуальних командах, низка питань залишається відкритою. Це, зокрема, стосується адаптації наявних моделей і методів до специфіки проектно орієнтованих організацій, урахування вимог сучасного цифрового середовища, а також розробки науково обґрунтованих алгоритмів і програмних рішень, спрямованих на підвищення якості комунікаційних процесів.

У контексті впровадження сучасних систем управління проектами, все більшого значення набувають інструменти колективної взаємодії у віртуальному середовищі. Однак такі системи висувають нові вимоги до організації комунікацій, що часто є складними для сприйняття та реалізації учасниками проектних команд. Ефективність їх функціонування значною мірою залежить від здатності команди адаптуватися до нових умов, виявляти проблемні аспекти взаємодії та своєчасно їх усувати.

Отже, актуальність теми дослідження зумовлена потребою в розробці цілісного наукового підходу до оцінювання та вдосконалення систем комунікацій у віртуальних проектних командах. Таке вдосконалення є необхідним для підвищення ефективності управління комунікаційними процесами, що, у свою чергу, впливає на успішність реалізації проектів, програм і діяльності організацій у цілому.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Робота над дисертацією виконувалась на кафедрі управління проектами Київського національного університету будівництва і архітектури і відповідає тематичному спрямуванню наукових розробок в межах науково-дослідної роботи

кафедри «Ціннісно-орієнтоване управління в умовах дигіталізації суспільства» (державний реєстраційний номер №0121U114473).

3.Наукова новизна результатів дисертаційного дослідження полягає у створених моделях та методах управління комунікаціями в проектно орієнтованих організаціях, які використовують віртуальні команди.

Вперше:

- запропонована класифікація факторів впливу на процеси комунікацій із застосуванням віртуальних команд в проектно – орієнтованих організаціях за напрямками впливу;

- розроблена концептуальна модель комунікацій віртуальних команд;

- запропонований до використання термін «дисраптор» для опису учасника комунікацій який негативно впливає на їх ефективність;

- розроблена модель для визначення напрямів впливу дисраптора в комунікаціях проектно орієнтованих організацій з використанням рекурентних нейронних мереж;

- розроблена модель оцінки впливу на комунікаційне середовище проекту за визначеними напрямками.

Удосконалено:

- модель FIRO В для пошуку лідера для організації ефективного комунікаційного процесу, в якій, на відміну від існуючих підходів, врахована робота команди у віртуальному середовищі.

- підхід до управління комунікаціями в проектах, в якому, на відміну від існуючих напрацювань, запропоновано модель управління комунікаціями проекту з використанням віртуальних команд з урахуванням визначених напрямів впливу, які формалізовані за відповідними характеристиками.

Отримали подальший розвиток:

- модель технологічної зрілості організації в управлінні проектами, а саме запропоновано використовувати поєднання моделі з фреймворками COBIT та ITIL на організаційному рівні щодо сприяння загального розуміння між замовниками та постачальниками послуг.

- термінологічний базис методології управління проектами в галузі інформаційних технологій, зокрема в управлінні комунікаціями, за рахунок введення визначення «дисраптор».

4. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Наукові результати дисертаційної роботи дозволили отримати результати, що формують її практичну цінність, серед яких:

Практична цінність результатів дисертації підтверджена впровадженням створених моделей, методів, алгоритмів у практичну діяльність компаній, що реалізують проектну діяльність, а також в освітній процес.

Запропоновані автором наукові розробки впроваджені в проектну діяльність будівельних компаній ТОВ «Архіматика» (довідка про впровадження від 19.08.2024 №126/24) та ТОВ «Супер Спейс Студіо» (довідка про впровадження від 10.10.2024).

Результати досліджень дисертаційної роботи були використані в Київському національному університеті будівництва і архітектури в освітньому процесі та при підготовці навчально методичних комплексів таких освітніх компонентів:

- Розподілені команди в управлінні ІТ проектами, спеціальність 122 «Комп'ютерні науки», освітня програма «Управління проектами», освітній рівень магістр.

- Гнучкі методи та технології управління ІТ проектами, спеціальність 126 «Інформаційні системи та технології», освітня програма «Управління проектами», освітній рівень бакалавр.

5. Особиста участь автора в одержанні наукових та практичних результатів, що викладені в дисертаційній роботі, є самостійним науковим дослідженням. У співавторських наукових працях, особисто здобувачем здійснено такі наукові напрацювання:

- Запропоновано комплексний підхід до автоматизації процесу виявлення лідера (керівника) віртуальної команди в межах проектно орієнтованої організації. Ідентифікація здійснюється з використанням моделі FIRO-B шляхом інтеграції інструментів Power Automate та Microsoft Forms у середовищі Microsoft 365;

- Введено та обґрунтовано термін «дисраптор», що позначає учасника, який чинить деструктивний вплив на окремі напрями комунікаційної системи організації;

- Обґрунтовано, що принципи холакратії сприяють удосконаленню управлінських структур і комунікацій, що в цілому позитивно позначається на технологічній зрілості організації. Проведено аналіз переваг, які виникають при застосуванні холакратичного підходу в роботі віртуальних команд;

- Розроблено архітектуру та реалізовано нейронну мережу, призначену для класифікації інформаційних доменів у системах комунікацій;

- Визначено роль та можливості використання технологій штучного інтелекту в управлінні проектами, зокрема у вирішенні задач, пов'язаних із портфельним управлінням;

- Визначено умови, що сприяють ефективній комунікації та обміну знаннями між учасниками проектних команд, що, в свою чергу, створює передумови для організаційного розвитку;

- Проведено аналіз існуючих моделей штучного інтелекту та оцінено перспективи їх застосування в системах управління комунікаціями в межах проектно орієнтованих організацій.

Науковий керівник – кандидат технічних наук доцент Войтенко О. С.

Апробація результатів дисертації. Основні наукові результати дисертації доповідались на міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях, а саме:

XV Міжнародній конференції «Управління проектами у розвитку суспільства», тема: «Управління проектами в умовах переходу до поведінкової економіки» (Київ, 18-19 травня 2018), XVIII Міжнародній конференції «Управління проектами у розвитку суспільства», тема: «Управління проектами в умовах пандемії COVID-19» (Київ, 15 травня 2021), XXI Міжнародній конференції «Управління проектами у розвитку суспільства», тема: «Управління проектами післявоєнної розбудови України» (Київ, 24 травня 2024), Міжнародній науково-

практичній конференції «Проблеми, пріоритети та перспективи розвитку науки, освіти і суспільства в ХХІ столітті» (Полтава, 15 червня 2024 р.).

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на плагіат, зроблено висновок, що дисертаційна робота Концевого В. В. є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів плагіату та запозичень. Максимальний відсоток співпадіння, виявлений у системі перевірки StrikePlagiarism складає 12.75 % (двадцять п'ять цілих три сотих відсотка). За результатами аналізу співпадінь було виявлено, що 3,73 % є посиланням на наукові праці здобувача, які опубліковані з метою висвітлення в них наукових результатів дисертації, що не вважається самоплагіатом згідно п.9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 № 44. Частина співпадінь є посиланням на бібліографічні дані наукових статей здобувача, які дублюються на початку та вкінці дисертації. Інша частина співпадінь є посиланнями на літературні джерела, які використані при підготовці дослідження. Таким чином, посилання на наукові праці здобувача, дубльовані бібліографічні дані статей здобувача та посилання на літературні джерела не є плагіатом. Не коректних запозичень не виявлено. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Дисертація характеризується єдністю змісту та відповідає вимогам щодо її оформлення.

6. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача.

За результатами дисертаційних досліджень опубліковано 11 наукових праць, з них 3 статті у наукових фахових виданнях України, в тому числі 2 одноосібно; 3 статті, що індексуються у міжнародній науко метричній базі Scopus, в тому числі 1 одноосібно; 1 стаття у періодичному науковому виданні інших держав що входять до ОЄСР; 4 тези доповідей у матеріалах міжнародних конференцій.

1. Kontsevyi, V. (2024). Assessment of the impact of a disruptor on the communication environment. *Transfer of Innovative Technologies*, 7(1), 69–76. <https://doi.org/10.32347/tit.2024.71.03.09>. Фахове видання категорії Б.

2. Концевий, В. (2024). Підвищення компетентності проектно-орієнтованих ІТ-організацій на основі використання віртуальних команд. *Управління розвитком складних систем*, (58), 33–41. <https://doi.org/10.32347/2412-9933.2024.58.33-41>. Фахове видання категорії Б.

3. Концевий В.В., Козлов Д.Є. (2025). Пошук лідера віртуальної команди в проектно-орієнтованій організації з використанням моделі FIRO-B. *Зв'язок*, №2 (174), 114-121. DOI: 10.31673/2412-9070.2025.029618. Фахове видання категорії Б. Особистий внесок автора: запропоновано комплексний підхід до автоматизації процесу ідентифікації лідера (керівника) віртуальної групи в рамках проектно-орієнтованої організації за допомогою моделі FIRO-B за допомогою Power Automate та Microsoft Forms в екосистемі Microsoft 365.

– **Наукові праці, проіндексовані у базі даних Scopus:**

4. V. Kontsevyi and O. Voitenko, "Communications disruptor in project-oriented organisations," 2023 IEEE 18th International Conference on Computer Science and Information Technologies (CSIT), Lviv, Ukraine, 2023, pp. 1-4, doi: 10.1109/CSIT61576.2023.10324097. Scopus.

Особистий внесок автора: визначено термін «дисраптор», що характеризує особу, яка спричиняє негативний вплив на визначені напрями в системі комунікацій.

5. Bushuyev S., Sukach S., Kontsevyi V., Piliuhina K., Achkasov I., Murovanskiy G. Inspirational project governance into the holacracy environment (2023) CEUR Workshop Proceedings, 3453, pp. 47 – 58, <https://ceur-ws.org/Vol-3453/paper5.pdf>. Scopus.

Особистий внесок автора: показано що принцип холакратії дозволяє покращити систему управління, змінити способи комунікації, що впливає позитивно на технологічну зрілість організації. Досліджено переваги які надаються під час роботи з віртуальними командами при використанні даного принципу.

6. V. Kontsevyi, "Implementation of a Formalized Neural Network Model for Communication Analysis in a Construction Company," 2024 IEEE 19th International Conference on Computer Science and Information Technologies (CSIT), Lviv, Ukraine, 2024, pp. 1-5, doi: 10.1109/CSIT65290.2024.10982629. Scopus.

– **Публікації в міжнародних виданнях:**

7. Концевий, В., & Войтенко, О. (2024). Classification of a disruptor areas of influence using neural networks. *Modern Engineering and Innovative Technologies*, 2(33-02), 112–122. <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2024-33-00-045>.

Особистий внесок автора: розроблена нейронна мережа для класифікації доменів системи комунікації.

– **Наукові праці, які засвідчують апробацію результатів дисертації**

8. Концевий В.В., Войтенко О.С., Застосування нейронних мереж в управлінні портфелями проектів. XV міжнародна науково-практична конференція "PM Kiev '18". Тема: «Управління проектами в умовах переходу до поведінкової економіки»: тези доповідей / відп. за вип. С.Д.Бушуєв, - Київ: КНУБА, 2018, С.111-113.

Особистий внесок здобувача: визначені роль та місце щодо застосування засобів штучного інтелекту в галузі управління проектами, зокрема при вирішенні задач портфельного управління.

9. Концевий В. В. Обмін знаннями та комунікації в командах ІТ проектів / В. В. Концевий, О. С. Войтенко // Управління проектами у розвитку суспільства: XVIII Міжнародна конференція. Тема: «Управління проектами в умовах пандемії COVID-19»: тези доповідей, Київ, 15 травня 2021 р. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт., Укр. асоціація упр. проектами, Академія упр. проектами ; відп. за вип. С.Д.Бушуєв. – Київ : КНУБА, 2021. – С. 184 - 189.

Особистий внесок автора: визначені сприятливі умови до комунікацій, а в подальшому і до обміну знаннями, що сприяє розвитку організації.

10. Концевий В.В., Нейронні мережі для розпізнавання емоцій для покращення систем комунікацій /В.В. Концевий// Управління проектами у розвитку суспільства. Тема: «Управління проектами післявоєнної розбудови України»: тези доповідей / відп. за вип. С.Д.Бушуєв. – Київ: КНУБА, 2024. – С. 137-141. Особистий внесок здобувача: проведений аналіз моделей штучного інтелекту, розглянуте застосування засобів штучного інтелекту в системах комунікацій.

11. Концевий В.В., Прийняття рішень в комунікаціях за допомогою використання нейронних мереж. Проблеми, пріоритети та перспективи розвитку науки, освіти і суспільства в ХХІ столітті: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 15 червня 2024 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2024. 75 с. 32-36 с.

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота «Комунікації в проектно-орієнтованих організаціях з використанням віртуальних команд», здобувача ступеня доктора філософії Концевого Владислава Вячеславовича, яка подана на здобуття ступеня доктора філософії, за своїм науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам пп. 5, 6, 7, 8, 9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, та відповідає напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми Київського національного університету будівництва і архітектури зі спеціальності 122 «Комп'ютерні науки».

РЕКОМЕНДУВАТИ:

1. Дисертаційну роботу «Комунікації в проектно-орієнтованих організаціях з використанням віртуальних команд», подану Концевим Владиславом Вячеславовичем на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 122 «Комп'ютерні науки», до захисту.

2. Головою разової спеціалізованої вченої ради призначити:

– доктора технічних наук, професора **Терентьєва Олександра Олександровича**, завідувача кафедри інформаційних технологій проектування та прикладної математики Київського національного університету будівництва і архітектури;

Рецензентами призначити:

– доктора технічних наук, **Ільїна Олега Олександровича**, професора кафедри управління проектами Київського національного університету будівництва і архітектури;

– доктора технічних наук, професора **Гончаренко Тетяну Андріївну**, завідувачку кафедри інформаційних технологій Київського національного університету будівництва і архітектури.

Опонентами призначити:

– кандидата технічних наук **Хлевног Андрія Олександровича**, асистента кафедри технологій управління Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

